การสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้านในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี

Code-Switching Between English and Standard Thai by Opposition Politicians in the Censure Debate Against the Prime Minister

วัชรพงศ์ โคตรนารินทร์[1] / ดีอนา คาซา[2*]

Watcharapong Khotnarin[1] / Deeana Kasa[2]

[1,2] สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย

[1,2] Department of Thai Language, Faculty of Humanities, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand

[*]Corresponding author. E-mail: deeanakasa@gmail.com

Received: January 6, 2026
Revised: May 24, 2026
Accepted: May 28, 2026

Abstract

Code-switching in political discourse reflects the power, credibility, and image of the speaker. The study English–Standard Thai Code-Switching among Opposition Politicians in the No-Confidence Debate against Prime Minister Paetongtarn Shinawatra had two objectives: 1) to study the characteristics of English–Standard Thai code-switching used by opposition politicians in the parliamentary no-confidence debate against Prime Minister Paetongtarn Shinawatra, and 2) to analyze the functions of English–Standard Thai code-switching used by opposition politicians in the parliamentary no-confidence debate against Prime Minister Paetongtarn Shinawatra. This research applied the framework of Ho (2007) on linguistic units and Gumperz (1982) on communicative functions. The data were collected from transcripts of the no-confidence debate against the Prime Minister from archived video clips published on the YouTube platform. The results showed that there were five types of English–Thai code-switching: letters of the alphabet, lexical words, proper nouns, phrases, and short forms. The use of letters of the alphabet occurred most frequently, while short forms occurred least frequently. There were four communicative functions of English–Standard Thai code-switching: 1) quotation, 2) addressee specification,

3) reiteration, and 4) message qualification. The findings indicate that English functions as a strategic tool to add informational weight and international tone to the opposition's utterances.

Key words: Code-switching, Code-switching Function, Censure Debate, Standard Thai Language

บทคัดย่อ

การสลับภาษาในเวทีการเมืองเป็นกลวิธีทางภาษาที่สะท้อนอำนาจ ความน่าเชื่อถือ และภาพลักษณ์ของผู้พูด การศึกษาเรื่อง การสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้านในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐาน ของนักการเมืองฝ่ายค้านในการประชุมรัฐสภาอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร 2) เพื่อวิเคราะห์หน้าที่การสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้านในการประชุมรัฐสภาอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร การวิจัยนี้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของ Ho (2007) ในด้านหน่วยภาษาศาสตร์ และ Gumperz (1982) ในด้านหน้าที่ของการสื่อสาร การเก็บข้อมูลทำโดยถอดเสียงการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีจากบันทึกย้อนหลังคลิปวิดีโอที่เผยแพร่ในแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ YouTube ผลการวิจัยพบ ลักษณะการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ทั้งสิ้น 5 ลักษณะ ได้แก่ การใช้อักษร การใช้คำศัพท์ทั่วไป การใช้คำนามเฉพาะ การใช้วลี และการใช้คำลดรูป โดยการใช้อักษรพบจำนวนครั้งมากที่สุด และการใช้คำลดรูปพบจำนวนครั้งน้อยที่สุด ทั้งนี้ พบหน้าที่ในการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานทั้งสิ้น 4 หน้าที่ ได้แก่ 1) การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง 2) การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง 3) การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ 4) การอธิบายเพิ่มเพื่อให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น ผลการวิจัยสะท้อนว่าภาษาอังกฤษทำหน้าที่เป็นเครื่องมือเพื่อเพิ่มน้ำหนักทางข้อมูลและความเป็นสากลให้กับถ้อยคำของฝ่ายค้าน

คำสำคัญ: การสลับภาษา หน้าที่การสลับภาษา การอภิปรายไม่ไว้วางใจ ภาษาไทยมาตรฐาน

บทนำ

ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีรัฐสภาเป็นศูนย์กลางของการเมือง ทำหน้าที่ออกกฎหมายและตรวจสอบฝ่ายบริหาร รัฐสภาประเทศไทยใช้ “การอภิปรายไม่ไว้วางใจ” เป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบฝ่ายบริหารเพื่อให้เกิดความโปร่งใส โดยคณะรัฐมนตรีต้องบริหารประเทศภายใต้ความไว้วางใจจากรัฐสภา การอภิปรายไม่ไว้วางใจ จึงเป็นกระบวนการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะหยิบยกปัญหาสำคัญขึ้นอภิปรายในที่ประชุม เพื่อให้เกิดความชัดเจนและหาทางออกต่อไป (Thai PBS, 2025)

วันที่ 24-25 มีนาคม พ.ศ. 2568 เป็นวันที่สภาผู้แทนราษฎรเปิดประชุมพิเศษพิจารณาญัตติอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล โดยเจาะจงอภิปรายไม่ไว้วางใจเพียง 1 บุคคล คือ นางสาวแพทองธาร ชินวัตร ในฐานะนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย ซึ่งถือเป็นครั้งที่ 5 ในประวัติศาสตร์การเมืองไทย

ที่นายกรัฐมนตรีถูกเจาะจงอภิปรายไม่ไว้วางใจเพียงบุคคลเดียว (Thai PBS, 2025) ทั้งนี้ ฝ่ายค้านได้รับเวลาในการอภิปรายทั้งสิ้น 28 ชั่วโมง นายกรัฐมนตรีจะได้รับเวลาชี้แจง 5 ชั่วโมง และประธานรัฐสภาได้รับเวลา 2 ชั่วโมง

สำนักข่าว BBC NEWS Thai (2025) ได้สรุปญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจของฝ่ายค้านต่อนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ไว้ด้วยกัน 6 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) นางสาวแพทองธาร ชินวัตร ไม่มีคุณสมบัติและไม่มีความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งผู้นำฝ่ายบริหาร 2) เห็นแก่ผลประโยชน์ของตนเอง บิดา ครอบครัว และพวกพ้อง เหนือผลประโยชน์ของส่วนรวม 3) ไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีพฤติการณ์เอาเปรียบประชาชน 4) บริหารบ้านเมืองผิดพลาดล้มเหลวอย่างร้ายแรง 5) เจตนาและปล่อยปละละเลยให้เกิดการทุจริตภายใต้การบริหารงานของ ตนเอง และ 6) สมัครใจยินยอมให้นายทักษิณ ชินวัตร ผู้เป็นบิดาชี้นำให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการอันเป็นเรื่องสำคัญของชาติบ้านเมือง

วันแรกของการอภิปรายไม่ไว้วางใจ 24 มีนาคม พ.ศ. 2568 มีนักการเมืองฝ่ายค้านลุกขึ้นอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ทั้งสิ้น 14 คน จาก 4 พรรคการเมืองได้แก่ พรรคประชาชน พรรคพลังประชารัฐ พรรคไทยสร้างไทย และพรรคเป็นธรรม เช่น นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ หัวหน้าพรรคประชาชน และผู้นำฝ่ายค้าน พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ หัวหน้าพรรคพลังประชารัฐ นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร ส.ส.พรรคประชาชน นายชัชวาล แพทยาไทย ส.ส.พรรคไทยสร้างไทย และนายกัณวีร์ สืบแสง ส.ส.พรรคเป็นธรรม

นักการเมืองทั้ง 14 คนที่ลุกขึ้นอภิปรายไม่ไว้วางใจนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ได้ขอเวลาในการอภิปรายไม่เท่ากัน โดยคนที่ขอเวลาในการอภิปรายมากที่สุด 5 ดันอับแรก ได้แก่ 1) นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร ขอเวลาในการอภิปราย 70 นาที กล่าวถึงพฤติกรรมของนางสาวแพทองธาร ชินวัตรว่า มีการใช้ช่องว่างทางกฎหมายทำนิติกรรมอำพรางในการหนีภาษี 2) นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ขอเวลาในการอภิปราย 65 นาที กล่าวถึงพฤติกรรมของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ที่ขาดความรับผิดชอบและจงใจสานต่อการทุจริตเชิงนโยบายการแก้สัญญาโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน และการขยายสัญญาของสัมปทานทางด่วน เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กลุ่มทุนขนาดใหญ่และพวกพ้องของตน 3) นายวรภพ วิริยะโรจน์ ขอเวลาในการอภิปราย 60 นาที กล่าวถึง การทุจริตเชิงนโยบายค่าไฟของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร 4) นายศุภโชติ ไชยสัจ ขอเวลาในการอภิปราย 50 นาที กล่าวถึงพฤติกรรมของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ที่ขาดความตั้งใจในการแก้ปัญหาค่าไฟแพง และจงใจถ่วงแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า (PDP) และ 5) นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ ขอเวลาในการอภิปราย 45 นาที กล่าวถึงความล้มเหลวของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ในการแก้ไขปัญหาฝุ่น PM 2.5 ทั้ง 5 คนล้วนเป็น ส.ส.พรรคประชาชนทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตลอดการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีของแต่ละคน มักมีการสลับภาษาอยู่บ่อยครั้ง เป็นการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานเป็นหลัก โดยในที่นี้ “ภาษาไทยมาตรฐาน” คือ ภาษาที่ได้รับการยกฐานะขึ้นให้เป็นภาษาที่ถูกต้องมากที่สุดในสังคมระดับชาติ เป็นภาษาที่เป็นที่ยอมรับมากที่สุด ใช้เป็นภาษาราชการ (The Royal Society of Thailand, 2007)

Prasitratthasin (2013) กล่าวว่า การสลับภาษา (code-switching) หมายถึง การใช้ภาษาหรือระบบการสื่อสารใดก็ตามมากกว่า 1 ภาษาหรือมากกว่า 1 ระบบสลับกันไปมาในระดับประโยค รวมถึงการใช้วิธภาษาสลับกันด้วย ส่วนปนภาษาหมายถึงเฉพาะการปนในระดับคำหรือสำนวนเท่านั้น ความหมายข้างต้นเป็นการให้ความหมายแบบแคบ ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาการสลับภาษาในความหมายกว้าง กล่าวคือ จะศึกษาวิเคราะห์การสลับภาษาของนักการเมืองฝ่ายค้านที่ใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร ในทุกระดับตั้งแต่การใช้อักษร กระทั่งการใช้ประโยคสมบูรณ์ ดังการจำแนกลักษณะการสลับภาษาตามเกณฑ์หน่วยทางภาษาของ Ho (2007) การอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีโดยนักการเมืองฝ่ายค้าน 5 คนดังกล่าว พบการสลับภาษาระหว่างภาษาไทยมาตรฐานและภาษาอังกฤษที่น่าสนใจ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 แต่นายกก็ยังเตะถ่วงครับ ให้แผน ***PDP*** ฉบับนี้ออกมาล่าช้า เอาให้ช้าที่สุดครับ ละลากกันมาตั้งแต่รัฐบาลที่แล้ว [นายศุภโชติ ไชยสัจ] (VOICE TV, 2025, 8:33:18)

จากตัวอย่าง "***PDP***" เป็นการใช้อักษรย่อ มาจากชื่อเฉพาะ "Power Development Plan" หมายถึง แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศ เป็นแผนจัดการพลังงานไฟฟ้าของประเทศระยะเวลา 15-20 ปี เพื่อให้เพียงพอต่อประเทศในแง่มุมต่าง ๆ ในปริบทนี้ นายศุภโชติ ไชยสัจ กล่าวถึงความล่าช้าของการสร้างแผนดังกล่าว ที่ยืดเยื้อมาจากแต่รัฐบาลก่อนหน้า ซึ่งควรจะแล้วเสร็จตั้งแต่ พ.ศ. 2565

ตัวอย่างที่ 2 นายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร ได้เดินหน้าสานต่อการรับซื้อไฟฟ้าหมุนเวียน ***Phase*** สอง รอบ 3,600 ***Megawatt*** [นายวรภพ วิริยะโรจน์] (VOICE TV, 2025, 7:24:06)

จากตัวอย่าง "***Phase***" เป็นการใช้คำศัพท์ทั่วไป หมายถึง ระยะ นายวรภพ วิริยะโรจน์ใช้คำนี้ร่วมกับ คำว่า "สอง" ในความหมาย ช่วงที่ 2 หรือส่วนที่ 2 ของกระบวนการรับซื้อไฟฟ้าหมุนเวียน ซึ่งเป็นการกล่าวหาว่านายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร ได้กระทำทุจริตเชิงนโยบายสานต่อขบวนการค่าไฟแพง ส่วน "***Megawatt***" เป็นการใช้คำศัพท์ทั่วไปเช่นกัน เป็นหน่วยวัดพลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในการวัดผลผลิตของโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่

ตัวอย่างที่ 3 ผมจะยกตัวอย่าง 2 เรื่อง ที่เป็นการทุจริตนโยบาย ที่เป็น ***Super Deal*** ระดับแสนล้าน [นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ] (VOICE TV, 2025, 9:51:14)

จากตัวอย่าง "***Super Deal***" เป็นการใช้นามวลี มีความหมายโดยนัยคือ ข้อตกลงที่มีผลประโยชน์สูงผิดปกติ นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิใช้นามวลีนี้เพื่ออ้างถึง การเอื้อประโยชน์ให้นายทุนใหญ่ในโครงการระดับแสนล้านบาท ซึ่งเป็นข้อตกลงที่สืบทอดมาจากรัฐบาลก่อนหน้า โดยหมายถึงโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน และโครงการขยายสัมปทานทางด่วนให้ยาวนานขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ที่ผ่านมามีผู้ศึกษาการสลับภาษาไว้หลายงานซึ่งมักจะศึกษาไปถึงหน้าที่ของการสลับภาษา ซึ่งมีทั้งการศึกษาเจาะจงไปที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกระทั่งเป็นกลุ่มบุคคล เช่น งานของ Phamunchakko & Indrambarya (2021) ศึกษา *"การสลับภาษาของครูฟิลิปปินส์ที่สอนนักเรียนไทยในโรงเรียนสองภาษา"* พบประเภทของการสลับภาษามากที่สุดคือ การสลับภาษาในระดับคำ วลี และพบน้อยที่สุดคือ การสลับภาษาภายในประโยค และพบหน้าที่ของการสลับภาษาจำนวน 5 หน้าที่ คือ การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ การอธิบายเพิ่มเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น การอุทาน การทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว งานของ Pitak & Salee (2016) ศึกษา *"หน้าที่ของการสลับภาษาระหว่างภาษาไทยกลางและภาษาไทยถิ่นอีสานของหนูหิน ในการ์ตูนเรื่อง หนูหิน อินเดอะซิตี้"* พบหน้าที่ของการสลับภาษาจำนวน 5 หน้าที่ คือ การยกถ้อยคำ การเจาะจงผู้รับสาร หน้าที่การอุทาน หน้าที่การซ้ำคำเพื่อเน้นย้ำ และการขยายความ และงานของ Darachai & Prasitratthasin (2018) ศึกษา *"หน้าที่ของการสลับภาษาไทยกับภาษาจีนแต้จิ๋วของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนเยาวราช"* พบหน้าที่ของการสลับภาษาจำนวน 6 หน้าที่ คือ การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง การอุทาน การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ การอธิบายเพิ่มเพื่อทำให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น และการทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว

การศึกษาเรื่องการสลับภาษาที่ผ่านมา ยังไม่มีผู้ใดศึกษาการสลับภาษาของนักการเมืองฝ่ายค้านในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี หรือแม้แต่การสลับภาษาของนักการเมืองบุคคลใดหรือฝ่ายใด ซึ่งเป็นพื้นที่การสื่อสารเชิงสถาบันที่มีความเป็นทางการสูง และมีจุดมุ่งหมายในการชี้นำความคิดเห็นของสาธารณชน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาลักษณะการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้านทั้ง 5 คนดังกล่าวว่านักการเมืองฝ่ายค้านใช้การสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานอย่างไรภายใต้บริบททางการของการอภิปรายไม่ไว้วางใจ และการสลับภาษาแต่ละครั้งนั้นมีหน้าที่อย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐาน ของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการประชุมรัฐสภาอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร

2. เพื่อวิเคราะห์หน้าที่การสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐาน ของนักการเมืองฝ่ายค้านในการประชุมรัฐสภาอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาการสลับภาษาจากบันทึกย้อนหลังคลิปวิดีโอที่เผยแพร่ในแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ YouTube ช่อง VOICE TV การประชุมรัฐสภาอภิปรายไม่ไว้วางใจอดีตนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร เฉพาะวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2568 เวลาของคลิปทั้งหมดคือ 11 ชั่วโมง 34 นาที 22 วินาที โดยศึกษาเฉพาะการใช้ภาษาของ นักการเมืองฝ่ายค้านที่ขอเวลาในการอภิปรายมากที่สุด 5 คน ได้แก่ นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร 70 นาที นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ 65 นาที นายวรภพ วิริยะโรจน์ 60 นาที นายศุภโชติ ไชยสัจ 50 นาที และนายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ 45 นาที รวมทั้งสิ้น 290 นาที

แนวคิดที่ใช้ศึกษา

การศึกษาการสลับภาษาในบริบททางการเมืองจำเป็นต้องพิจารณาทั้ง “โครงสร้างทางภาษา” และ “หน้าที่ทางสังคมของภาษา” พร้อมกัน เพื่อทำความเข้าใจว่าผู้พูดเลือกใช้ภาษาหนึ่งแทนอีกภาษาหนึ่งอย่างไรในสถานการณ์ที่มีกฎเกณฑ์ของสถาบันกำหนด เช่น การอภิปรายในรัฐสภา ซึ่งมีทั้งบทบาทหน้าที่อำนาจและการแสดงภาพลักษณ์ทางการเมือง

ลักษณะการสลับภาษาตามเกณฑ์หน่วยทางภาษาศาสตร์ โดยการจำแนกของ Ho (2007) มีด้วยกัน 7 ลักษณะ ดังนี้ 1) การใช้อักษร (Letters of the alphabet) หมายถึง การใช้ตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษรแทนคำ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ชื่อตัวอักษร เช่น A, B, C และอักษรย่อ คือ การใช้ตัวอักษรของคำหลักเพื่อนคำหรือวลี 2) การใช้คำลดรูป (Short forms) หมายถึง การลดทอนคำ ซึ่งเกิดขึ้นจากการตัดคำให้สั้นลง 3) การใช้คำนามเฉพาะ (Proper nouns) หมายถึง การใช้ชื่อเฉพาะบุคคล สถานที่ หรือสิ่งของ 4) การใช้คำศัพท์ทั่วไป (Lexical words) หมายถึง การใช้คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำวิเศษณ์ 5) การใช้วลี (Phrases) หมายถึง การใช้วลีหรือโครงสร้างที่รวมคำเป็นหน่วยประโยค แต่ไม่มีการเชื่อมต่อระหว่างภาคประธานและภาคแสดงของอนุประโยค 6) การใช้ประโยคไม่สมบูรณ์ (Incomplete sentences) และ 7) การใช้ประโยคสมบูรณ์ (Single full sentences) หมายถึง การใช้ประโยคหรือข้อความที่มีภาคประธาน

และภาคแสดงที่มีความหมายชัดเจน ผู้วิจัยจะประยุกต์ใช้ลักษณะการสลับภาษาตามเกณฑ์การจำแนกของ Ho (2007) ทั้ง 7 ลักษณะ ซึ่งแบ่งเป็นการสลับระดับตัวอักษร ระดับคำ ระดับวลี และระดับประโยค

งานวิจัยนี้ประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์การวิเคราะห์หน้าที่ของการสลับภาษาตาม Gumperz (1982) อธิบายว่า การสลับภาษามีหน้าที่ในระบบการสื่อสาร สมาชิกในชุมชนสามารถตกลงร่วมกันในการตีความการสลับภาษาใน ปริบท ซึ่งทำให้การสลับภาษามีกฎเกณฑ์และมีการรับรู้ร่วมกัน รวมทั้งมีหน้าที่ในการสื่อสารด้วยกัน 6 หน้าที่ ได้แก่ 1) การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง (Quotations) 2) การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง (Addressee specification) 3) การอุทาน (Interjections) 4) การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ (Reiteration) 5) การอธิบายเพิ่มเพื่อทำให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น (Message qualification) 6) การทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว (Personalization vs. objectivization) Gumperz (1982) ยังอธิบายอีกว่า หน้าที่ของการสลับภาษาทั้ง 6 หน้าที่ คล้ายกับตัวบทบอกความหมายจากปริบท ซึ่งเป็นได้ทั้งสถานการณ์ภาษาและจากตัวภาษาเอง

ผู้วิจัยจึงประยุกต์ใช้ลักษณะการสลับภาษาตามเกณฑ์การจำแนกของ Ho (2007) ทั้ง 7 ลักษณะ ซึ่งแบ่งเป็นการสลับระดับตัวอักษร ระดับคำ ระดับวลี และระดับประโยค แนวคิดนี้เหมาะสมกับบริบทของการอภิปรายในรัฐสภาที่นักการเมืองมักใช้คำศัพท์เฉพาะ คำย่อ และคำสากลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและเพื่ออ้างอิงข้อมูลเชิงนโยบายอย่างกระชับ จากนั้นวิเคราะห์หน้าที่การสลับภาษาของในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีตามหลักเกณฑ์ของ Gumperz (1982)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสลับภาษา การสลับภาษาของนักการเมือง และหน้าที่ของการสลับภาษาที่นักการเมืองใช้

2. เก็บรวบรวมข้อมูลการสลับภาษาที่ปรากฏในคลิปวิดีโอบันทึกย้อนหลังการประชุมรัฐสภาวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2568 โดยการถ่ายถอดเสียง โดยคงถ้อยคำตามการออกเสียงจริง หากพบการสลับภาษาอังกฤษ จะทำการถอดคำนั้นด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษ ไม่ใช้การทับศัพท์

3. วิเคราะห์ลักษณะการสลับภาษาของนักการเมืองฝ่ายค้านทั้ง 5 คน ได้แก่ 1) นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร 2) นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ 3) นายวรภพ วิริยะโรจน์ 4) นายศุภโชติ ไชยสัจ และ 5) นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ ตามกรอบคิดของ Ho (2007)

4. วิเคราะห์หน้าที่ของการสลับภาษาของนักการเมืองฝ่ายค้านทั้ง 5 คน ตามกรอบคิดของ Gumperz (1982)

5. นำเสนอผลการวิจัยด้วยการพรรณนาวิเคราะห์และตารางแสดงข้อมูลความถี่และร้อยละของการปรากฏในแต่ละลักษณะ

6. สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

การศึกษาการสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี พบลักษณะของการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร เพียง 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้อักษร 2) การใช้คำศัพท์ทั่วไป 3) การใช้คำนามเฉพาะ 4) การใช้คำนามเฉพาะ และ 5) การใช้คำลดรูป มีรายละเอียด ดังนี้

1. ลักษณะการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐาน ของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการประชุมรัฐสภาอภิปรายไม่ไว้วางใจอดีตนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร

ตารางที่ 1 ลักษณะของการสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร เป็นรายบุคคล

ลักษณะของการสลับภาษา	นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	นายวรภพ วิริยะโรจน์	นายศุภโชติ ไชยสัจ	นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์
1. การใช้อักษร	11	7	35	13	3
2. การใช้คำศัพท์ทั่วไป	15	11	11	8	4
3. การใช้คำนามเฉพาะ	4	2	3	0	18
4. การใช้วลี	4	6	6	1	6
5. การใช้คำลดรูป	0	0	6	4	0
รวมต่อบุคคล	34	26	61	26	31

ตารางที่ 2 ลักษณะของการสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร

ลักษณะของการสลับภาษา	**จำนวน/ครั้ง**	**ร้อยละ**
1. การใช้อักษร	69	38.76
2. การใช้คำศัพท์ทั่วไป	49	27.53
3. การใช้คำนามเฉพาะ	27	15.17
4. การใช้วลี	23	12.92
5. การใช้คำลดรูป	10	5.62
รวม	178	100

การสลับภาษาทั้ง 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้อักษร 2) การใช้คำศัพท์ทั่วไป 3) การใช้คำนามเฉพาะ 4) การใช้วลี และ 5) การใช้คำลดรูป มีตัวอย่างที่น่าสนใจดังนี้

1.1 การใช้อักษร หมายถึง การใช้ตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษรแทนคำ การศึกษาลักษณะการสลับระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี แพทองธาร ชินวัตร พบการใช้อักษรทั้ง การใช้ชื่อตัวอักษร และอักษรย่อ พบการใช้อักษรจำนวน 69 ครั้ง

1.1.1 การใช้ชื่อตัวอักษร ปรากฏเพียง 2 ตัวอักษร ได้แก่ C และ L ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 4 ตัว C คือคำว่า commitment หรือข้อตกลงกับเพื่อนบ้าน [นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์] (VOICE TV, 2025, 6:38:52)

ตัวอย่างที่ 5 ตัว **L** ครับ คำว่า Leverage หรือว่าข้อต่อรอง ตรงนี้สะท้อนถึงความบกพร่องของคุณแพทองธาร ที่ชัดเจนมาก [นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์] (VOICE TV, 2025, 6:39:28)

ตัวอย่างที่ 4 “**C**” ถูกกล่าวถึงขึ้นมาเพื่อเชื่อมโยงให้ผู้ฟังเข้าใจว่าเป็นตัวอักษรย่อของคำว่า“commitment” หมายถึง ข้อผูกมัด ข้อสัญญา พันธะ หรือสัญญาผูกมัด ในปริบทนี้หมายถึง ข้อตกลงกับประเทศกัมพูชา ส่วนตัวอย่างที่ 5 “**L**” ถูกกล่าวขึ้นมาเพื่อเชื่อมโยงให้ผู้ฟังเข้าใจว่าเป็นตัวอักษรย่อของคำว่า “Leverage” หมายถึง การจัด กำลังจัด พลัง อิทธิพล หรืออำนาจการกระทำ ในปริบทนี้หมายถึง ข้อต่อรองกับประเทศกัมพูชา

1.1.2 การใช้อักษรย่อ ได้แก่ PN, PPP, NTP, BOI, IPP, VIP, PDP, EEC, LNG, GDP, KW, MOU, EU, PM 2.5 ผู้วิจัยจะแสดงคำศัพท์เต็มรูปของการใช้อักษรย่อทั้งหมด พร้อมทั้งแสดงความหมาย และยกตัวอย่างที่น่าสนใจ ดังนี้

ตารางที่ 3 คำศัพท์เต็มรูปของอักษรย่อพร้อมความหมาย ในลักษณะของการสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทย มาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร

ตัวอักษรย่อ	คำศัพท์เต็มรูป	ความหมาย
PN	Promissory Note	เอกสารที่แสดงถึงการให้คำมั่นสัญญาว่าจะชำระเงินจำนวนหนึ่ง
PPP	Public–Private Partnership	การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน
NTP	Notice to Proceed	หนังสือแจ้งให้เริ่มดำเนินงาน (ในสัญญาโครงการก่อสร้างหรือพลังงาน)
BOI	Board of Investment	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (ประเทศไทย)
VIP	Very Important Person	บุคคลสำคัญ / บุคคลที่มีเกียรติ
PDP	Power Development Plan	แผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า
EEC	Eastern Economic Corridor	เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
LNG	Liquefied Natural Gas	ก๊าซธรรมชาติเหลว
GDP	Gross Domestic Product	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มูลค่าทางเศรษฐกิจของสินค้าบริการทั้งหมดในประเทศ
KW	Kilowatt	กิโลวัตต์ หน่วยวัดกำลังไฟฟ้า (1 kW = 1,000 วัตต์)
MOU	Memorandum of Understanding	บันทึกความเข้าใจ เอกสารข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างสองฝ่าย
EU	European Union	สหภาพยุโรป กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศยุโรป
PM 2.5	Particulate Matter ≤ 2.5 micrometers	ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน — มีผลต่อสุขภาพระบบทางเดินหายใจ

ตัวอย่างที่ 6 กลเกม ***BOI*** ที่ทำให้เอกชนคู่สัญญายังไม่ได้บัตรส่งเสริม เนี่ยเป็นเพราะใคร หมดข้ออ้าง BOI แล้ว [สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ] (VOICE TV, 2025, 10:01:37)

ตัวอย่างที่ 7 ร่างแผน ***PDP*** ฉบับล่าสุดครับ ที่เต็มไปด้วยลูกเล่นสกปรก [ศุภโชติ ไชยสัจ] (VOICE TV, 2025, 9:03:39)

ตัวอย่างที่ 6 “***BOI***” เป็นการใช้อักษรย่อ มาจากคำศัพท์เต็มรูป Board of Investment หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (ประเทศไทย) นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิใช้ในปริบทชี้ให้เห็นว่า มีการใช้เงื่อนไขของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อเป็นเครื่องมือในการยืดเวลาการเริ่มโครงการ ของเอกชน ส่วนตัวอย่างที่ 7 “***PDP***” เป็นการใช้อักษรย่อ มาจากคำศัพท์เต็มรูป Power Development Plan หมายถึง แผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า นายศุภโชติ ไชยสัจใช้ในปริบทกล่าวว่านายกรัฐมนตรีมีเจตนาทุจริตเชิงนโยบายการวางแผนพลังงานของประเทศ การที่แผนนี้ถูกเรียกว่า “เต็มไปด้วยลูกเล่นสกปรก” มีสาเหตุมาจากการดำเนินการและเนื้อหาของร่างแผนที่ถูกกล่าวหาว่าจงใจเอื้อประโยชน์ให้กลุ่มทุนพลังงาน

1.2 การใช้คำศัพท์ทั่วไป หมายถึง การใช้คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำวิเศษณ์ การศึกษาลักษณะการสลับระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้านในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี แพทองธาร ชินวัตร พบการใช้คำศัพท์ทั่วไปจำนวน 49 ครั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 8 ผมไม่ได้หมายถึง ***Lifestyle*** การแต่งตัวนะครับ [นายศุภโชติ ไชยสัจ] (VOICE TV, 2025, 8:53:20)

ตัวอย่างที่ 9 ใช้เป็นเครื่องมือในการทำ ***Corruption*** ติดสินบนกับเจ้าหน้าที่ครับ [นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร] (VOICE TV, 2025, 1:56:12)

ตัวอย่างที่ 8 “***Lifestyle***” หมายถึง วิถีทางการดำเนินชีวิต หรือรูปแบบการใช้ชีวิต ในปริบทนี้นายศุภโชติ ไชยสัจกล่าวถึง รูปแบบการใช้ชีวิตของนายกรัฐมนตรี ซึ่งก่อนหน้าที่จะกล่าวข้อความนี้ มีการกล่าวว่านายกรัฐมนตรีมีนิสัยชอบความหรูหราและเลือกซื้อของแพง ส่วนตัวอย่างที่ 9 “***Corruption***” การใช้อำนาจที่ได้รับความไว้วางใจในทางที่ผิด ในปริบทนี้นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร ใช้กล่าวถึงพฤติกรรมของนายกรัฐมนตรีว่าเอื้อประโยชน์ให้กับนายทุนโดยการออกตั๋ว PN ให้ใช้สำหรับติดสินบนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

1.3 การใช้คำนามเฉพาะ หมายถึง การใช้ชื่อเฉพาะบุคคล สถานที่ หรือสิ่งของ การศึกษาลักษณะการสลับระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร พบการใช้คำนามเฉพาะจำนวน 27 ครั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 10 ในสัญญาข้อ 15.2 นะครับ เขียนไว้ว่า ในส่วนของ ***Airport Link*** นะครับ จะต้องชำระค่าสิทธิ์ 1,071 ล้านบาท ภายใน 2 ปี [สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ] (VOICE TV, 2025, 10:05:18)

ตัวอย่างที่ 11 ประชุมครั้งแรกกับ ***ASEAN Summit*** เดือนตุลาคมเป็นเวลาที่เหมาะสมมาก ๆ ในการที่จะออกมาตรการ [นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์] (VOICE TV, 2025, 6:37:16)

ตัวอย่างที่ 10 "***Airport Link***" หมายถึง รถไฟที่เชื่อมต่อสนามบินสุวรรณภูมิไปยังตัวเมืองกรุงเทพมหานคร นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิใช้ในปริบทชี้ให้เห็นว่า การที่เอกชนคู่สัญญาไม่ได้ชำระค่าสิทธิ์ตามกำหนดเวลา ทำให้เกิดการผิดสัญญาอย่างชัดเจน แต่รัฐบาลกลับไม่ได้ดำเนินการลงโทษหรือยกเลิกสัญญา ส่วนตัวอย่างที่ 11 "***ASEAN Summit***" หมายถึง การประชุมสุดยอดอาเซียน เป็นการประชุมที่จัดขึ้นโดยกลุ่มรัฐสมาชิกอาเซียน ในที่ประชุมจะมีผู้นำของแต่ละรัฐสมาชิกเข้าร่วมประชุมกัน นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ ใช้ในปริบทชี้ให้เห็นถึงความผิดพลาดของรัฐบาลในการใช้เวทีระหว่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือเป็นการพลาดโอกาสที่จะใช้ความพยายามในการเจรจาเชิงรุกกับประเทศใกล้เคียง เพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน

1.4 การใช้วลี หมายถึง การใช้วลีหรือโครงสร้างที่รวมคำเป็นหน่วยประโยค แต่ไม่มีการเชื่อมต่อระหว่างภาคประธานและภาคแสดงของอนุประโยค การศึกษาลักษณะการสลับระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี แพทองธาร ชินวัตร พบการใช้วลีจำนวน 23 ครั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 12 แน่นอนครับ มาถึงตอนนี้นายกก็จะบอกว่าเราได้ทำ ยุทธศาสตร์ฟ้าใส หรือว่า ***Clear Sky strategy*** ไปแล้ว [นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์] (VOICE TV, 2025, 6:38:37)

ตัวอย่างที่ 13 ผมจะอภิปรายชัดเจนลงรายละเอียดลึกถึง ***Action Plan*** แต่ ละเดือน ด้วยความหวังดีเลยว่าต้องทำอะไรบ้าง [นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์] (VOICE TV, 2025, 6:11:55)

ตัวอย่างที่ 12 "***Clear Sky strategy***" เป็นนามวลี หมายถึง ยุทธศาสตร์หรือแผนนโยบายเพื่ออากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นการผลักดันร่วมกันในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อแก้ปัญหาหมอกควันข้ามแดน นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ ใช้ในปริบทคาดการณ์การตอบโต้ของนายกรัฐมนตรีต่อข้อกล่าวหาเรื่องความล้มเหลวในการจัดการปัญหาฝุ่น PM 2.5 ซึ่งนำไปสู่การใช้เป็นเครื่องมือในการโจมตีการดำเนินงานด้านนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล ตัวอย่างที่ 13 "***Action Plan***" เป็นนามวลี หมายถึง แผนงานที่ระบุกิจกรรม วิธีการ และช่วงเวลาในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ใช้ในปริบทของการเสนอทางออกในการปฏิบัติงานของนายกรัฐมนตรีให้สามารถลุล่วงตามเป้าหมาย แสดงให้เห็นบทบาทของฝ่ายค้านที่พยายามมอบแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรมแก่รัฐบาล

1.5 การใช้คำลดรูป หมายถึง การลดทอนคำ ซึ่งเกิดขึ้นจากการตัดคำให้สั้นลง การศึกษาลักษณะการสลับระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี แพทองธาร ชินวัตร พบการใช้คำลดรูปจำนวน 10 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 14 มีการกำหนด ***Spec*** ครับ ไปเอื้อกำไรให้นายทุนหลายคนนะครับ [นายศุภโชติ ไชยสัจ] (VOICE TV, 2025, 9:04:40)

ตัวอย่างที่ 14 "***Spec***" เป็นคำลดรูปมาจากคำว่า "Specification" หมายถึงการเจาะจง การกำหนดเฉพาะ ในปริบทนี้นายศุภโชติ ไชยสัจ ใช้ในปริบทกล่าวว่าเกิดการเจาะจงบางสิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่นายทุน ซึ่งเป็นข้อกล่าวหารุนแรงว่ารัฐบาลจงใจออกแบบข้อกำหนดเพื่อบิดเบือนการแข่งขันและเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มทุนบางกลุ่ม

2. หน้าที่การสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐาน ของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการประชุมรัฐสภาอภิปรายไม่ไว้วางใจอดีตนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการสลับระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี พบหน้าที่ของการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐาน ของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร ทั้งหมด 4 หน้าที่ ได้แก่ 1) การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง 2) การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง 3) การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ 4) การอธิบายเพิ่มเพื่อให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น ไม่พบ การอุทาน และการทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว

ตารางที่ 4 หน้าที่การสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร

	การใช้อักษร	การใช้คำศัพท์ทั่วไป	การใช้คำนามเฉพาะ	การใช้วลี	การใช้คำลดรูป
2.1 การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง	✓	✓	✓	✓	✓
2.2 การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง	✓	✓	✓	✓	-
2.3 การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ	✓	-	-	-	✓
2.4 การอธิบายเพิ่มเพื่อทำให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น	✓	✓	✓	-	-

2.1 การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง (Quotations)

เมื่อผู้รู้สองภาษาขาดความรู้ในภาษาหนึ่งหรือไม่รู้ว่าจะใช้คำใดให้เหมาะสมกับเรื่องที่พูดอยู่จะเกิดการสลับไปใช้อีกภาษาที่คิดว่าเหมาะสม เฉพาะเจาะจง และตรงกับเรื่องที่พูดมากกว่า (Gumperz, 1982) จากการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการสลับภาษาภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี พบว่าลักษณะการสลับภาษาที่ทำหน้าที่นี้ได้แก่ การใช้อักษร การใช้คำศัพท์ทั่วไป การใช้คำนามเฉพาะ การใช้วลี และการใช้คำลดรูป ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างดังนี้

หน้าที่การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง เห็นได้ชัดเจนจาก ตัวอย่างที่ 6 “กลเกม ***BOI*** ที่ทำให้เอกชนคู่สัญญายังไม่ได้บัตรส่งเสริม เนี่ยเป็นเพราะใคร หมดข้ออ้าง BOI แล้ว” (VOICE TV, 2025, 10:01:37) นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิชี้ให้เห็นว่า มีการใช้เงื่อนไขของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อเป็นเครื่องมือในการยืดเวลาการเริ่มโครงการของเอกชนด้วยการใช้อักษรย่อ “***BOI***” โดยไม่จำเป็นต้องใช้คำศัพท์เต็มรูปคือ Board of Investment เนื่องจากทุกคนในรัฐสภาล้วนเข้าใจความหมายของการใช้อักษรย่อนี้

ตัวอย่างที่ 14 “มีการกำหนด ***Spec*** ครับ ไปเอื้อกำไรให้นายทุนหลายคนนะครับ” (VOICE TV, 2025, 9:04:40) ก็ทำหน้าที่การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง ซึ่งเป็นคำลดรูปมาจากคำว่า “Specification” หมายถึง การเจาะจง การกำหนดเฉพาะ นายศุภโชติ ไชยสัจใช้เพื่ออ้างถึงสิ่งการเอื้อประโยชน์ให้แก่นายทุน และการจงใจออกแบบข้อกำหนดเพื่อบิดเบือนการแข่งขันและเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มทุนบางกลุ่ม

2.2 การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง (Addressee specification)

เป็นการสลับภาษาจากความตั้งใจของผู้พูด มีเจตนาเพื่อส่งสารหรือข้อความให้กับคนหนึ่งคนใดโดยเฉพาะ ซึ่งอาจเป็นการบอกกล่าว การตั้งคำถาม หรือการออกคำสั่งก็ได้ (Gumperz, 1982) จากการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการสลับภาษาภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้านในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี พบว่าลักษณะการสลับภาษาที่ทำหน้าที่นี้ได้แก่ การใช้อักษร การใช้คำศัพท์ทั่วไป การใช้คำนามเฉพาะ และการใช้วลี ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างดังนี้

หน้าที่การระบุผู้รับสารอย่างเจาะจง เห็นได้ชัดเจนจากตัวอย่างที่ 8 “ผมไม่ได้หมายถึง ***Lifestyle*** การแต่งตัวนะครับ” (VOICE TV, 2025, 8:53:20) นายศุภโชติ ไชยสัจ ใช้คำศัพท์ทั่วไป “***Lifestyle***” เพื่อบอกกล่าวถึงรูปแบบการใช้ชีวิตของนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร ตัวอย่างที่ 12 “แน่นอนครับ มาถึงตอนนี้นายกก็จะบอกว่าเราได้ทำ ยุทธศาสตร์ฟ้าใส หรือว่า ***Clear Sky strategy*** ไปแล้ว” (VOICE TV, 2025, 6:38:37) เป็นนามวลี หมายถึง ยุทธศาสตร์หรือแผนนโยบายเพื่ออากาศบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นการผลักดันร่วมกันในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อแก้ปัญหาหมอกควันข้ามแดน นายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ใช้เพื่อเจาะจงผู้รับสารเป็นผู้ที่ร่วมอภิปรายไม่ไว้วางใจในรัฐสภาเนื่องจาก “***Clear Sky strategy***” เป็นนโยบายสำคัญซึ่งเป็นที่รับรู้ของทุกคนในสภา แม้จะมีคำศัพท์ภาษาไทยอยู่ก่อนหน้า แต่นามวลีดังกล่าวมีความหมายเฉพาะ อาจไม่ใช่ทุกคนที่รู้ความหมายหรือรายละเอียดของนโยบายนี้

2.3 การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ (Reiteration)

กัมเปิร์ซ (Gumperz, 1982) อธิบายหน้าที่การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำว่า บ่อยครั้งข้อความที่พูดไปแล้วถูกพูดซ้ำด้วยการสลับภาษา เพราะผู้พูดต้องการเน้นย้ำความและเพื่อทำให้ข้อความนั้นมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการสลับภาษาภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี พบว่าลักษณะการสลับภาษาที่ทำหน้าที่นี้ได้แก่ การใช้อักษร และการใช้คำลดรูป ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างดังนี้

หน้าที่การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ พบมากจากลักษณะการใช้อักษรตัวย่อ โดยตัวอักษรย่อที่ถูกใช้มากที่สุด ได้แก่ NTP ย่อมาจาก Notice to Proceed หมายถึง หนังสือแจ้งให้เริ่มดำเนินงาน (ในสัญญาโครงการก่อสร้างหรือพลังงาน) ผู้ที่ใช้อักษรย่อนี้คือ นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ดังเช่น “การรถไฟก็ยังไม่ยอมออก ***NTP*** เลื่อนไปเรื่อยนะครับ” (VOICE TV, 2025, 9:57:57) หรือ “รัฐไม่เหลือข้ออ้างให้เลื่อนอีกแล้วนะครับท่านนายกรัฐมนตรี ต้องสั่งการให้การรถไฟแห่งประเทศไทยในฐานะคู่สัญญาออก ***NTP*** โดยทันที” (VOICE TV, 2025, 10:08:45)

การใช้คำนามเฉพาะก็ทำหน้าที่นี้ด้วยเช่นกัน ดังตัวอย่างที่ 10 “ในสัญญาข้อ 15.2 นะครับ เขียนไว้ว่า ในส่วนของ ***Airport Link*** นะครับ จะต้องชำระค่าสิทธิ์ 1,071 ล้านบาทภายใน 2 ปี” (VOICE TV, 2025, 10:05:18) นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิยังกล่าวถึง “Airport Link” ซ้ำอีกหลายครั้ง ดังเช่น “หาก BOI ใจดีอีกรอบ ก็คือถูกใช้เป็นเครื่องมือในการยื้อเวลา และการยอมให้นายทุนผ่อนชำระค่าสิทธิ์ ***Airport Link*** 10,671 ล้านบาท” (VOICE TV, 2025, 10:05:28)

2.4 การอธิบายเพิ่มเพื่อทำให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น (Message qualification)

หน้าที่นี้เกิดจากผู้รู้สองภาษาใช้การสลับภาษาอย่างตั้งใจเพื่อถ่ายทอดใจความสำคัญและทำให้ข้อความชัดเจนมากขึ้น เป็นหน้าที่ที่เกิดขึ้นมากในการสลับภาษา (Gumperz, 1982) จากการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการสลับภาษาภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี พบว่าลักษณะการสลับภาษาที่ทำหน้าที่นี้ได้แก่ การใช้อักษร การใช้คำศัพท์ทั่วไป และการใช้คำนามเฉพาะ ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างดังนี้

หน้าที่การอธิบายเพิ่มเพื่อทำให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น เห็นได้ชัดเจนจากตัวอย่างที่ 9 “ทั้งยังทุจริต ***Corruption*** ภายใต้การบริหารงานของตนเอง” (VOICE TV, 2025, 1:56:12) เป็นการใช้คำศัพท์ทั่วไป ซึ่งแม้จะมีการใช้คำศัพท์ “ทุจริต” ในตำแหน่งก่อนหน้า แต่นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร ยังใช้ “***Corruption***” อีกครั้งเพื่อทำให้เข้าใจว่านายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร ได้ใช้อำนาจที่ได้รับความไว้วางใจในทางที่ผิด อีกหนึ่งตัวอย่างที่ทำหน้าที่นี้อย่างชัดเจนคือ ตัวอย่างที่ 4 “ตัว ***C*** คือคำว่า commitment หรือข้อตกลงกับเพื่อนบ้าน” เป็นการใช้ชื่อตัวอักษรมากล่าวเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจว่าเป็นตัวอักษรย่อของคำว่า“commitment” หมายถึง ข้อผูกมัด ข้อสัญญา พันธะ หรือสัญญาผูกมัด หรือแม้แต่ตัวอย่างที่ 5 “ตัว ***L*** ครับ คำว่า Leverage หรือว่าข้อต่อรอง ตรงนี้สะท้อนถึงความบกพร่องของคุณแพทองธาร ที่ชัดเจนมาก” ก็ทำหน้าที่การอธิบายเพิ่มเพื่อทำให้ข้อความเข้าใจ ง่ายขึ้นเช่นกัน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี พบลักษณะของการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร ที่ยืนยันแนวคิดของ Ho (2007) ว่าการสลับภาษามีหลายระดับตั้งแต่ตัวอักษรจนถึงวลี โดยงานวิจัยนี้พบเพียง 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้อักษร 2) การใช้คำศัพท์ทั่วไป 3) การใช้คำนามเฉพาะ 4) การใช้วลี และ 5) การใช้คำลดรูป ในบริบทรัฐสภาไทยพบ การใช้อักษรมีจำนวนครั้งมากที่สุด อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ไม่พบการใช้ประโยคไม่สมบูรณ์และประโยคสมบูรณ์

ผลดังกล่าวชี้ว่าการสลับภาษาของนักการเมืองไทยในเวทีอภิปรายสาธารณะมักอยู่ในระดับคำหรือวลีสั้น ๆ ที่ช่วยสร้างความกระชับและความเป็นทางการให้ถ้อยคำ มากกว่าการสลับในระดับประโยค ทั้งนี้เพราะลักษณะการอภิปรายในรัฐสภาอยู่ภายใต้ข้อจำกัดด้านเวลาและกติกาเชิงสถาบัน จึงไม่เอื้อให้มีการสลับภาษาในหน่วยที่ยาวเกินจำเป็น สอดคล้องกับแนวคิดของ Heritage & Clayman (2010) ที่ระบุว่าภาษาในบริบทรัฐสภาเป็น “การพูดคุยเชิงสถาบัน” (institutional talk) ที่ต้องรักษารูปแบบและความถูกต้องตามกฎระเบียบ

สาเหตุที่ทำให้การใช้อักษร โดยเฉพาะการใช้อักษรย่อ พบมากที่สุดในการศึกษานี้ อาจเป็นเพราะนักการเมืองฝ่ายค้านต้องการทำให้ข้อความมีความกระชับและเน้นเฉพาะคำสำคัญที่มีความหมายเฉพาะทาง

ทั้งนี้ ความหมายของคำศัพท์เต็มรูปของการใช้อักษรย่อส่วนมากอาจเป็นที่เข้าใจของนักการเมืองทุกฝ่าย จึงถูกนำไปใช้โดยมีหน้าที่ซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ แต่โดยมากผู้อภิปรายจะกล่าวคำศัพท์เต็มรูปไว้ตั้งแต่ต้น หากการใช้อักษรย่อใดนักการเมืองฝ่ายค้านได้ประเมินว่ายังไม่เป็นที่รู้จักก็จะทำการแจกแจกความหมายทีละตัวอักษร อีกทั้งยังแสดงให้เห็นบทบาทของภาษาอังกฤษในฐานะภาษาทางเทคนิค (technical language) ที่ใช้สร้างน้ำหนักทางข้อมูลและแสดงความเชี่ยวชาญของผู้อภิปราย ลักษณะนี้สอดคล้องกับ Myers-Scotton (1993) ที่อธิบายว่า การสลับภาษามักเกิดขึ้นเมื่อผู้พูดต้องการเน้นย้ำ (mark) ความแตกต่างทางสังคมหรือเชิงอำนาจ โดยภาษาอังกฤษทำหน้าที่เป็นภาษาที่แทรกในภาษาไทยมาตรฐานเพื่อเพิ่มความชอบธรรมของข้อโต้แย้ง

ส่วนการใช้คำศัพท์ทั่วไปและวลีภาษาอังกฤษยังสะท้อนการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายทางนโยบายและสร้างภาพลักษณ์ความเป็นสากลของฝ่ายค้าน ซึ่งคล้ายกับสิ่งที่ Chan (2018) พบในการศึกษานักการเมืองฮ่องกงที่สลับภาษาอังกฤษเพื่อแสดงความเป็นมืออาชีพและความทันสมัยในเวทีอภิปราย

จากการวิเคราะห์ลักษณะการสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้านในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี พบหน้าที่ของการสลับภาษาระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้าน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีแพทองธาร ชินวัตร ทั้งหมด 4 หน้าที่ ได้แก่ 1) การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง 2) การระบุผู้รับสารอย่างเฉพาะเจาะจง 3) การซ้ำข้อความเพื่อเน้นย้ำ 4) การอธิบายเพิ่มเพื่อให้ข้อความเข้าใจง่ายขึ้น การไม่พบหน้าที่ “การอุทาน” และ “การทำให้ข้อความเป็นเรื่องส่วนตัว” สะท้อนความเป็นทางการของปริบททางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตของ Auer (1998) ว่าในพื้นที่ที่มีลำดับปฏิสัมพันธ์แบบทางการ (formal sequential order) เช่น การประชุมสภา การสลับภาษาเพื่ออารมณ์หรือการแสดงตัวตนส่วนบุคคลมักถูกจำกัด ส่วนในด้านหน้าที่ที่พบมากที่สุดคือ “การบ่งชี้สิ่งที่อ้างถึง” แสดงให้เห็นว่า นักการเมืองใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออ้างอิงแนวคิดหรือเอกสารทางเทคนิคที่ผู้ฟังรู้จักดีอยู่แล้วและเพื่อย้ำความน่าเชื่อถือของข้อมูลหรือสร้างน้ำหนักทางข้อเท็จจริงในการอภิปราย

การอภิปรายไม่ไว้วางใจนี้จึงสะท้อนให้เห็นการใช้ภาษาอังกฤษในฐานะกลไกสร้างอำนาจและความชอบธรรมทางการเมือง (language of power) ตามแนว Fairclough (1995) กล่าวว่า “ภาษาในพื้นที่สาธารณะเป็นเครื่องมือในการกำหนดกรอบวาทกรรมและสร้างอำนาจทางสังคม” ซึ่งในกรณีนี้ฝ่ายค้านใช้ภาษาอังกฤษเพื่อทำให้ถ้อยคำของตนดูเป็นเหตุเป็นผลและเป็นสากลมากขึ้น

เมื่อเทียบกับงานของ Darachai & Prasitratthasin (2018) ที่ศึกษาการสลับภาษาไทยกับภาษาจีนแต้จิ๋วในชุมชนเยาวราช และงานของ Phamunchakko & Indrambarya (2021) ที่ศึกษาครูฟิลิปปินส์ในโรงเรียนสองภาษา งานวิจัยการสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้านในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีนี้แตกต่างจากงานก่อนหน้า คือ การสลับภาษาเกิดในปริบทการพูดคุยเชิงสถาบันที่มีแรงจูงใจทางอำนาจมากกว่าทางสังคมส่วนบุคคล ดังนั้น การสลับภาษาจึงไม่ทำหน้าที่เพื่อแสดงอารมณ์หรือสร้างความสนิทสนม แต่เป็นการใช้เพื่อโน้มน้าวและแสดงความเหนือชั้นทางเหตุผลอันเป็นกลวิธีทางวาทกรรมมากกว่ากลวิธีเชิงมิตรภาพ

นอกจากนี้ จากการศึกษาการสลับภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมาตรฐานของนักการเมืองฝ่ายค้านในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี อาจกล่าวได้ว่าลักษณะการสลับภาษาที่พบทั้ง 5 นั้น ได้ทำอีกหน้าที่สำคัญคือ การวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานของนายกรัฐมนตรี ซึ่งเพิ่มขึ้นจากที่ Gumperz (1982) เสนอ

อนึ่ง งานวิจัยนี้ข้อจำกัดของการศึกษา คือ ข้อมูลมาจากวันอภิปรายเพียงวันเดียว (24 มีนาคม 2568) จึงยังไม่ครอบคลุมความเปลี่ยนแปลงของกลวิธีการใช้ภาษาในช่วงเวลาอื่น อีกทั้งยังควรมีการเปรียบเทียบฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาลเพื่อดูความแตกต่างของกลวิธีทางภาษาในการแสดงอำนาจเชิงวาทกรรม

References

Auer, P. (Ed.). (1998). **Code-switching in conversation: Language, interaction and identity.** Routledge.

BBC News Thai. (2025, February 27). **Summary of six key issues as the opposition prepares a no-confidence debate against Prime Minister Paetongtarn Shinawatra.** https://www.bbc.com/thai/articles/crlxx32ngryo (In Thai)

Chan, K. L. R. (2018). Being a 'purist' in trilingual Hong Kong: Code-switching among Cantonese, English and Putonghua. **Linguistic Research, 35** (1), 75-95.

Darachai, W., & Prasitratthasin, A. (2018). Thai–Teochew Code–Switching Functions in the Speech of the Chinese Thai in Yaowarat Community. **Sripatum Review of Humanities and Social Sciences, 14** (1), 73–83. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/spurhs/article/view/116414 (In Thai)

Fairclough, N. (1995). **Critical discourse analysis: The critical study of language.** Longman.

Gumperz, J. (1982). **Discourse Strategies.** Cambridge University Press.

Heritage, J., & Clayman, S. (2010). **Talk in action: Interactions, identities, and institutions.** Wiley Blackwell.

Ho, J.W.Y. (2007). Code-mixing: Linguistic form and socio-cultural meaning. The International **Journal of Language Society and Culture,** 21, 23-30.

Myers-Scotton, C. (1993). **Social Motivations for Code-Switching: Evidence from Africa.** Clarendon Press.

Phamunchakko, P., & Indrambarya, K. (2021). Code-Switching of a Filipino Teacher who Taught Thai Students at a Bilingual School. **KKU Research Journal (Graduate Studies) Humanities and Social Sciences, 9** (2), 146–158. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/gskkuhs/article/view/240433 (In Thai)

Pitak, P., & Salee, B. (2016). The Function Semantics of Code-switching between Central Thai and Northeastern Thai in Nu-Hin in the City Cartoon. **Journal of Language, Religion and Culture, 5** (2), 89–109. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/gshskku/article/view/73660 (In Thai)

Prasitratthasin, A. (2013). **Sociolinguistics.** (5th ed.). Chulalongkorn University Press
.

Thai PBS. (2025, March 21). **Solo no-confidence debate against "Ung-Ing," Thailand's fifth prime minister, as the opposition targets the centre stage of parliament.** https://www.thaipbs.or.th/news/content/350425 (In Thai)

The Royal Society of Thailand. (2007, January 18). **Standard language.** http://legacy.orst.go.th/?knowledges

Voice TV. (2025, March 24). **LIVE! General debate for a no-confidence vote against Prime Minister Paetongtarn Shinawatra: Day 1 (24 March 2025)** [Video file]. https://www.youtube.com/watch?v=xPFePUgFxCc (In Thai)